

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

341. An Monialis, quæ in marem erumpit, sit abliganda, ut intret in Religionem virorum? Et postquam è Monasterio fuerit electa, an poterit sine ullo scrupolo matrimonium inire, vel si velit Sacros ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

232 Tractatus Primus,

Ref. 83. §. Sed Texeda in *controversia moralis*, tom. 1, lib. 2, contr. 14, dub. quid, sed eam à tegulas ascendentibus clausuram violare non dicuntur, dummodo locus ille, ad quem pertinunt, non sit extra clausuram Monasterij locatus, sed perpendiculare illam respiciens, Ita ille. Et pro confirmatione huius sententiae, tunc etiam adduxi doctrinam Doctorum communiter assertum, quod qui inventus est super tegulas Ecclesiae, dicitur inventus in ipsa Ecclesia, & ideo gaude. immunitate.

Sup. hoc in
tom. 9, tr.
lae in Ref.
10. §. Quid
autem & in
alii eius
not.

RESOL. CCCXL.

An Monialis, qua in morem erupit sit obliganda, ut intret in Religionem virorum?
Et postquam è Monasterio fuerit ciecta, an poterit sine ullo scrupulo matrimonium inire, vel si velit sacros Ordines suscipere? Ex p. 5. tr. 14. & Milc. 2. Ref. 49.

Sup. hoc inf. §. I. DE hoc casu hoc anno interrogatus fui in tr. 2. ex laetitia in doctrina eius unica Re. si quanter in § quod firmatur, ad med. istius fuit valida in Conventu Monialium cum tribus votis solemnibus. Ergo tenetur ad illa seruanda, & Ecclesia obligans illam ad intrandum Monasterium virorum, non obligat illam ad rem difficiliorem, in modo ad facilioriem, quam antea promisit. Multas alias rationes adducit Portel pro hac firmando sententia, quae videri possunt, ad illum, & non pigebit.

2. Verum ego contraria sententiae tamquam probabilius adhæreo, quam nouissime docuit Texeda in *controversia moralis*, lib. 1. tract. 1. contr. 8. dub. 1. num. 18. vbi sic ait. Ex istimo hanc femina professionem esse invalidam; & idem declaratum fuit in simili casu, qui in nostra contigit Hispania, quia illa femina non est professio, nisi in quantum vera femina, nec Praelatus sub alia ratione ei contulit professionem, & tamquam vera femina ipsa professio est; & iuxta hanc rationem habuit intentionem profundi, & non alter. Ergo cum erumpente natura facta est vir, professio redditur nulla, & ideo talis femina è Monasterio excienda est, tamquam omnino libera à votis essentialibus emissis, quae pre inde ad nuptias transire potest, ac si nullam emississet professionem. Ita ille. Et hoc seruatum fuisse in Hispania testatur etiam eruditus Torreblanca in *practicab.* lib. 1. cap. 11. num. 13. vbi sic afferit De alia Moniali sancti Dominici in ciuitate de Vbeda, oriunda ex oppido de Sabiote dicta Magdalena Mugnoz, apud nos adhuc recens memoria est post septem annos professionis sua ex femina in matrem conversa, quae è Monasterio expulsa virilem habitum sumpsit & non solum mentum, sed barba erupta sunt, dictumque fuit Franciscus Mugnoz, quem ego Granatae patrocinium sum in causa stupri, in qua femina querebatur ab eo per violentiam cognitam fuisse & impragnatam. Hæc Torreblanca. Igitur si casus occurrit, postquam dicta Monialis in matrem versa, fuerit è Monasterio ciecta, poterit sine ullo scrupulo matrimonium inire, vel si velit sacros Ordines suscipere: & susceptione hoc ultimum probat etiam Portel loco citato, num. 10. Ordinum in quia nullum subiectum impedimentum, quin possit ad Or. tom. 5. tr. 5. dines promoueri, cum sit vere mas, ut suppono, & cessat. Hoc supposito & seqq. Sed lege ea à principio, & in tom. 4. tr. 8 Ref. 12. An Moniales vi possint privilegiis concessis viris Religiosis sui Ordinis?

§. At quid.

RESOL. CCCXLII.

Et quid si non subsint dictis Religiosis?
Et an Moniales gaudent etiam privilegiis illius Religionis sub eius gubernatione vivunt, etiam si non sunt sub eius Ordinis ut Moniales Sapientie Neapolitanae sunt sub cura Theatinorum, & tamen sunt Ordines S. Dominici, at ista privilegia Theatinorum frumenta? Et an, & quomodo Moniales subiecta immediate Ordinarii ut possint privilegia, ad quorum usum extensae concessionis requirunt ministerium Prelati Regulares, cui alias deberent esse subiecta, cuiusmodi, v. g. est privilegium dispensandi, absoluendi, &c. Et p. 10. tr. 13. & Milc. 3. Ref. 24.

§. I. Respondeo affirmativè quod primam si ea adaptari possint ipsis Monialibus, & in concessione privilegijs non dicatur ea concedi vivi, ut masculis Religiosis. Ita Suarez lib. 8. de legibus, capite 30. numer. 7. cum Rodriguez, tom. 1. quasim. 13. artic. 22. aliisque. Et probatur; quia ex una parte in dispositione favorabili sub masculino nomine comprehendendit femininum in iis, que possunt feminis accommodari, ex alia parte Moniales sunt veri Religiosi, ideoque dispositio facta de Religiosis, etiam in modo dicto suffragabitur. Dixi, & in concessione privilegijs non dicatur, &c. si enim id dicatur, tunc constat ex verbis concedentis. Privilegium non extendi ad Moniales, nisi necessitas alii ludeat; quamquam alter dicendum sit, attempo privilegio bullato Leonis X. quo absolute conceduntur Monialibus Fratrum Minorum, ut possint viri omnibus & singulis privilegijs, & indultis spiritualibus, & temporalibus per ipsum Leonem ac Scedem Apostolicam ipsis Fratribus quomodolibet concessis, & concedendis perinde ac si ea ipsis Monialibus fuisse concessa: sicut videtur est apud Casaubon. *separatus.* Communicatio privilegijs, num. 18. ex quo si, non etiam in concessione privilegijs dicetur, vivi Religiosis illud concedi, eo nihilominus gaudent possint Moniales, dummodo privilegium sit ex iis, que possint feminis accommodari. Et hoc omnia docet Pelizzarius in *Man. Regular.* tom. 2. tract. 8. cap. 1. fol. 4. num. 72.

2. Sed difficultas est, an idem dicendum sit de Monialibus, quae non subsumunt iuri Regularium, Pro negotiis sententia Bordonus in *Consilio Regularium*, tom. 2. resolut. 52. quæst. 24. adducit Portel, & Rodriguez, quibus ego addo Barbosam, de iure Ecclesiastico lib. 1. cap. 41. num. 217. & alios, quos citat, & sequitur Sanchez in *Summa*, tom. 2. lib. 6. cap. 7. num. 116. Sed ipse Bordonus postea, num. 69. affirmatiuam sententiam tenet, & ideo docet, quod etiæ Moniales, quanquam vivunt sub illo indumento, & ordine, tandem gaudent illius privilegii: sed per exemptionem a Superioribus Regularibus, & subiectionem Episcopis, aut per fundationem Monasterij sub iurisdictione Episcopi Moniales non debent esse sub instituto, & regula sue Religiosis, ut clarum est: ergo adhuc gaudent privilegii in Ordinis, quanquam non sint subiecta Praelatis confidem Ordinis. Secundo, privilegia concedantur Monialibus absolute propter eatum meritum, & vt Moniales talis Ordinis, licet ad instantiam quandoque alicuius Superioris Regularis: ergo quatenus Moniales manent, ciuitem Ordinis privilegii gaudent. Tertiò, ex dictis Bullis supradictis, nonnulla parent illis clausulis subiecti regimur Regularium: ergo saltem ex hoc capitulo non ambunt sua privilegia subiecta Episcopis. Quarto, privilegia perduntur morte, lapidem temporis, cessatione cause, per non usum, per contrarium usum, per absensem, renuntiatione, & revocatione, ut communiter docent Doctores cum suis limitationibus: sed per translationem.